

Élet és Világosság

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG LAPJA 2010 /1

Minden kedves olvasónknak Istentől gazdagon megáldott új esztendő-t kívánunk!

A másság művészete

Újév napja két időszak mezsgyéje. Visszatekintünk – bűnbánattal, vagy a siker érzésével – , és előre nézünk – szorongva, reménykedve, izgatottan. Valami más következik, és bizonyos mértékig mi is mások leszünk. Nemcsak magunkhoz, hanem környezetünkhez képest is. Erről a másságról olvastam néhány gondolatot. Hadd osszam meg.

„Életem egyik legélénkebb és legfájdalmasabb emléke... egy kalappal kapcsolatos. Hétéves koromban szüleim egy kissé katonai színezetű nyári táborba küldtek. A kötelező felszereléshez tartozott a cserkészkalap, nem túl magas, de széles karimájú. Ezt a kalapot minden délutáni sorakozón viselni kellett.

Szüleim azonban nem cserkészkalappal bocsáttak útnak, hanem valami katasztrófális tévedés folytán egy ósrégi, kb. 1917-es évjáratú katonai kalappal. A karimája ugyan széles volt, de amikor feltettem, minden sötétbe borult előttem, mert óriási mérete miatt az orromra csúszott. Nem is volt lapos, hanem érzésem szerint fél kilométer magasan tornyosult a levegőbe. Amikor a fejemre tettem, nem voltam többé honvággyal küszködő kisfiú, hanem valami különlegesség.

Legalábbis így éreztem. Ha ma visszagondolok rá már nevetni tudok rajta, ahogy sápadt kis arcom a borzalmas kalap alól kikukucskált, de akkor cseppet sem találtam viccesnek. Borzasztóan nyomorultnak éreztem magam. Miért? Mert más voltam, mint a többiek, a tömeg.

Talán nem sokan viszik magukkal a gyermekkor ilyen magányos érzését felnőtt életükbe. Olyan félelem ez, mint az esésétől való rettegés – vagyis, hogy kiesünk mások kegyeiből, mivel különbözünk tőlük. Viszont ha sikert akarunk elérni, és szívből törekszünk lelki érettségre, meg kell tanulnunk ezt a félelmet legyőzni vagy legalább kordában tartani.

A másság értékét nem nehéz felismerni. Bár mely területen – tudomány, jog, képzés, üzleti élet – átlag feletti személyiségeket keresnek, akik éppen

ezért mások. És voltaképpen a másságtól való félelem – mint minden félelem – megszűnik, ha jobban szemügyre vesszük. Oka többnyire az, hogy állandóan magunk körül forgunk. Az én furcsa kalapom talán egy pillanatra derűt okozott a többieknek, és csipkelődésre adott okot, de sokkal jelentéktelenebb volt, semhogy sokáig tartott volna. Magam gondoskodtam róla, hogy meg ne szűnjön, mivel gyötrődtem miatta.

Az is segítség, ha itt-ott emlékezünk rá, hogy az ellenségességet, amitől félünk, valószínűleg csak beképzeltjük. Szinte minden embert gyötör különböző mértékben, hogy fenyegetést lát ott, ahol nincs. Klasszikus példáját láttuk ennek egy négyéves gyermeknél, aki vendégünk volt. Talált a kertben egy apró élő tücsköt, mire üvöltöni kezdett. Hároméves kislányunk közömbösen kezelte az ügyet. 'A tücsök nem bánt – mondta oktató hangon. – Én szeretem a tücsköket.' A másik lánykát nem lehetett eltántorítani a rettegéstől. Zord hangon jelentette ki: 'De a tücskök engem nem szeretnek.'

További lehetőség szabadulni a másság félelmétől, hogy tudatossá tesszük: igen jó társaságba kerülünk, amikor kinevetnek vagy elutasítást tapasztalunk. A nagy úttörő gondolkodók és cselekvők közül csak igen keveset nem nevettek ki, nem kritizáltak, vagy nem tettek egyenesen mártírokká.

A történelem hívó vezéregyéniségei mind úgynevezett különcök voltak. Jézus például vallási forradalmár. Provokálta a felsőbbiséget azzal, hogy szombaton betegeket gyógyított, egy asztalhoz ült a bűnösökkel, és a kufárokat kiűzte a templomból. A mássághoz bátorság kell, ugyanakkor ez bizonyos módon művészet. Annak a művészete, hogy a saját másságunkkal ne ingereljük feleslegesen a környezetünket. Az emberek nem annyira a másságot kifogásolják, inkább azt a felfuvalkodott magatartást, ami gyakran együtt jár az ilyen elhatárolódással.

Az egyszerű arany szabály: légy annyira más, amennyire akarsz, de toleráns azok iránt, akik mások, mint te. A nyolcéves Henry Thoreau-t megkérdezték mi szeretne lenni. 'Hát – felelte – én én szeretnék lenni.' És az is volt. Vizsgálj meg tehát az életednek azokat a területeit, ahol ostoba módon félsz attól, hogy „mit szólnak hozzá az emberek”. Aztán egyszerűen tégy meg néhányat a nem tradicionális dolgokból. A büntetés talán sokkal csekélyebb és a jutalom sokkal nagyobb lesz, mint gondoltad.”

Krisztus elhívott követének

Arthur von Bergen önéletrajza
(Folytatás)

Lyukas talpú cipő, foltozott nadrág

Szüleink igyekeztek a Biblia irányelvei szerint nevelni bennünket. Igen fontosnak látták, hogy ne csináljanak adósságot, hanem kijöjjenek abból, amit Isten ad nekik. Így aztán néha szűkös volt a helyzet. Mi, gyermekek megtanultunk időben lemondani dolgokról, amiket mások természetesen birtokoltak.

Egy napon nővérem, Erna gondterhelten jött haza az iskolából. Ócska, rég elkoptatott cipőjének teljesen elveszett a talpa. Most aztán semmi takarékoság nem használt, még anyám rögtönző képessége sem. Ernának szüksége volt egy pár új cipőre. Édesapám megszámolta a készpénzt, de új cipőre nem futotta. Nekünk, gyermekeknek mindnyájunknak volt takarékperselyünk, amibe szerény aprópénzünket gyűjtöttük. Ezeket a *kis kasszákat* most szigorúan kiürítették. Nekem eléggé fájt, és kifejezésre is juttattam. Apám megmagyarázta: örömmel hálát kellene adnunk családtagjainkért, mert így segíthetünk egymásnak és adósság nélkül élhetünk.

Odaadtam hát keservesen összekuporgatott pénzecskémet, de nem tettem örömmel.

*

Általában bátyáim kinőtt ruháit örököltem, s azok legtöbbször már agyonfoltozottak voltak. Édesanyám valóságos művésze volt annak, hogy a viselt holmit ismét hordható állapotba hozza. Egy napon azonban kénytelen volt elismerni: „Arthur nadrágja teljesen szétfoszlott. Ez már a rongyos zsákba való.” Viszont máris talált megoldást.

„Nemrég kaptunk egy csomagot. Volt benne egy nagy, hosszú katonai kabát. Szétfejtem és varrok belőle neked új nadrágot” – ígérte.

Amilyen találékony és ügyes volt, elővette a varrógépet és nemcsak nadrágot készített, hanem hozzá illő kabátot is. Kicsit számított arra, hogy majd belenövök, így aztán sokáig örülhettem a szép kék öltönynek. Habár sokszor volt szűkös nálunk a helyzet, valahonnan mindig jött segítség. A mennyei Atya gondoskodott rólunk, és soha nem kellett adósságot csinálnunk.

Zivatar

Gyermekkoromban egyszer szó szerint megtapasztaltam, amit Mózes mond magasztaló énekében: „*Orrod leheletétől feltorlódtak a vizek és a futó habok fal módjára megálltak*” (2 Mózes 15,8).

Az említett napon hirtelen besötétedett. Hatalmas viharfelhők gyűltek a hegy fölött. Megnyíltak az ég csatornái, szinte mint az okos és bolond építők példázatában: „*Ömlött az eső, jött az árvíz.*” Apámmal az első emeleti ablakból néztük.

Amikor a zivatar kissé alábbhagyott és kivilágosodott, apám hirtelen felkiáltott: „Odanézzetek, gyerekek! Ilyet nem láhattok minden nap!”

Körülbelül 200 méternyire a házunktól a víztömegek feltorlódtak, mint egy duzzasztóban. Valóban úgy tűnt, mintha a víz falként állna ott. A hullám lehetett vagy 3-4 méter magas.

„Arthur, hívd hamar a mamát, ezt neki is látnia kell! – sürgetett apám. - Ilyen víztömeg a hegyen!”

Lerohantam a lépcsőn és szólítottam édesanyámat, de mire ismét felértem az ablakhoz, az árhullám eltűnt. Szüleim sejtették, mi vár a falura lenn a völgyben, ha a víztömeg odazúdul. Imádkoztak a falusiak megőrzéséért. Közben az áradás mennydörögve szakadt le a völgybe és Champozt elárasztotta. Útközben mindent magával ragadott, ami csak elmozdítható volt.

Amikor később leértünk a völgybe, valósággal torkunkra forrt a szó. Fatörmelék, kövek, iszap tornyosultak majd egy méter magasan a falu utcáin. Az összes lakos három hétig dolgozott lapáttal, talicskával, lóval és kocsival, míg mindent eltakarítottak, amit a víz néhány perc alatt odasodort.

Később a lejtő tetején nagy, mély gödröt találtunk, majdnem másfél méter mélyet, amit a zivatar kivájt. Itt a vizek összegyűltek, mint egy üstben. De hogy miképpen kerülhetett sor ilyen mértékű árhullámra, arra nincs magyarázat.

Így hát nem csupán Izrael népe látta a vizeket falként állni, hanem néhány hegyi gazda is.

Édesapám utat készít

13 éves lehettem, amikor iszonyú hasgörcsöt kaptam. Tél közepén jártunk, s apám kénytelen volt bevinni Moutier-ba, a kórházba vakbél operációra. Hat nap múlva elbocsátottak. Az orvos figyelmeztette apámat: „A fia ugyan meggyógyult, de kímélni kell. Nem tehet megerőltető utakat.”

Előkelő módon taxival mentünk a vasútig, aztán vonaton Maleray-be. Ott már lovas szánkóval vártak. Meleg takarókba csavarva trónoltam a szánon, mint valami herceg. Ilyen úri utazásban még soha nem volt részem. Champoz faluig remekül haladtunk, de a tanyánkhoz vezető ösvényen kb. egy méter magasan állt a hó. A ló elakadt. Semmi noszogatás nem használt, a paripa kapitulált a hótömeg előtt. Most aztán az orvos intelme ellenére gyalog kellett folytatnom az utat.

Felejthetetlen számomra, ahogy édesapám letaposta a magas havat és utat készített számomra a fehér vadonban. Fáradtan, de jó egészségben értünk haza. Később mindig szívesen emlékeztem vissza erre a képre. Az apa tapossa az utat, s a gyermek mögötte fáradtság nélkül követheti. Az Úr Jézus is előttünk jár és szabad követnünk őt. „*A te nyomdokaidon kövérség fakad*” (Zsol 65,12).

Fecskék

Hegyvidékünkön a tavasz általában sokáig váratott magára. A völgyben már minden zöldült és virág-

zott, a mi környékünket a Moron tetején még fehérség takarta. Nekünk, gyerekeknek minden évben ünnepet jelentett, ha a fecskék visszatértek Afrikából. Hamarosan nekiláttak a fészkek építésének. Lenn a faluban, ahova iskolába jártunk, megfigyeltem a szorgalmas madárkákat. Anyagot bőven találtak a fészkeképítéshez, mert nem voltak még aszfaltozott utcák. Az eső mindig felpuhította az agyagos utakat, és sokáig tócsákban állt a víz. Onnan vitték a fecskék az anyagot a fészkekhez. Láthattuk, milyen hamar elkészül az eresz alatt a művészi építmény. És munka közben úgy ujjongtak, csicseregtek a kis tollas énekesek, hogy öröm volt hallgatni.

A fecskék egyik fajtájának nagyon hosszú szárnya volt. Ha ilyenek sarat gyűjtöttek az utcán, csak igen keservesen tudtak ismét felszállni, mert hosszú szárnyuk a földhöz ragadt. Többnyire néhány nekifutás után sikerült ismét a levegőbe lendülniük. Az órák közti szünetben gyermeki módon kergettük őket, míg rémült rikoltással el nem menekültek. A tanító szemmel tartott minket, és szünet után visszament velünk az útra. Meg kellett figyel-nünk közvetlen közléről a fecskék munkáját.

„Mit kell tennünk, hogy a fecskék erőlködés nélkül felroppenjenek?” – kérdezte a tanító.

„Ollóval meg kellene rövidíteni a szárnyukat” – javasolta az egyik gyerek. „Nem, ostorral kéne csattogtatni” – szólt a másik.

„Megtanítlak titeket egy jobb módszerre” – mondta a tanítónk.

Felszólított engem, hogy a kezemet nyugodtan csúsztassam a madár alá, míg az ujjamon nem áll.

Nagy boldogan meg akartam mutatni az ujjamon álló fecskét a pajtásomnak, de alig emeltem fel vagy 60 centiméternyire, máris minden fáradság nélkül felroppent és elszállt.

A tanító felejthetetlen leckét adott ezzel az oktatással: „Ha valakinek segíteni akarunk, fel kell őt emelnünk. Láthattátok, mi történt a fecskével. Vegyétek szívetekre egy életre ezt a tanítást.”

A keskeny út

Tavasszal mindig valóságos ünnepet jelentett, amikor a télen át üresen álló istállók ismét megteltek a völgyből felhajtott állatokkal, amelyeket nyáron itt legeltettünk. Ember és jószág egyformán örül a kövér hegyi legelőnek. Akadt viszont sok munka is, mert a több kilométer hosszú kerítést foltozni kellett, az istállókat kitararítani és a vizet a ciszternából az itatóba pumpálni az állatok számára.

Napról napra szemmel tartottuk a jószágot és örültünk, ha egy sem sérült, ha mind egészséges maradt.

Egy napon le kellett hajtanom egy tehenet a gazdájához a völgybe. Az állat igen makacs volt, egyszerűen nem akart menni. Már beállt a sötét, mire végre ott állt az istállójában. Nem volt egyszer-

rű most a szuroksötét éjszakában egyedül megtalál-nom az utat a hegyen hazafelé.

Elhatároztam, hogy a szélesebb úton megyek, ami veszélytelenebb volt. Különös módon egy belső hang intett, hogy válasszam inkább a keskeny, veszélyesebb utat. Elhessegettem magamtól az intést. Mivel a széles út biztonságosabb volt, elindultam rajta. Azonban vagy 300 méter után a hang nagyon sürgető lett bennem. Elfogott a félelem, visszaro-hantam, és mégis a keskeny úton indultam el.

„Ugyan miért kell ebben a sötét éjszakában a keskeny úton mennem?” – töprengtem magamban.

Nagyon nehezen jutottam előre, s akkor hirtelen kb. fél úton fényt pillantottam meg. Édesanyám jött elém a viharlámpával. Milyen boldog voltam, hogy engedtem a belső hangnak, különben nem találkoztunk volna. Elmondtam édesanyámnak, hogy már jó darabot megtettem a széles úton, de visszafordultam. Magától értetődően válaszolta: „Imádkoztam érte, hogy a keskeny úton indulj.”

Vagy úgy, ezért intett hát Isten, hogy a keskeny ösvényt válasszam! Meg is van írva Zsoltárok 32,8-ban: „Megtanítlak téged az útra, melyen járj, szememmel tanácsollak téged.” Ámultam, milyen csodálatosan vezet a gyermekeit az Úr. Ez az élmény megerősítette bizalmamat a mennyei Atya iránt.

Veszélyes lesiklás

Élénken emlékszem a csodálatos, havas tájakra gyermekkoromból. Mintha akkoriban több hó hullott volna, mint manapság. A fehér pompa sokszor méter magasan állt, vagy még magasabban. Szerettem a telet. Amikor a nap vakító fénybe borította az érintetlen hómezőt, mintha ezer szikrázó kis lámpás világitott volna a hó tetején. Csodálatos kép volt.

Egy alkalommal hirtelen hőmérsékletváltozás történt. A magas hóba eső zuhogott. Következő éjszaka a hőmérő higanyszála ismét fagypontra süllyedt. A természet tükörsima jégpalotává merevedett. Szüleink azt fontolgatták, tanácsos-e ilyen viszonyok közt iskolába küldeni minket. Veszélyt jelentettek az erdőben a kidőlt fák, és nem kevésbé a jeges hegyi ösvények. Az iskolába vezető úton volt néhány meredek lejtő és szakadék is.

Édesapám adott mindegyikünknek egy ócska krumplis zsákot. Ezen ülve kellett lecsúsznunk a jeges útszakaszokon. Így is tettünk fivéremmel, Fritz-cel. Amikor az erdőben egy meredek lejtőhöz érteztünk, ráültem a zsákomra, s már indult is a száguldás lélegzetelállító tempóban a fák között lefelé. A sebesség sokkal nagyobb volt, mint akartam, fékezni azonban nem tudtam. Hallottam, hogy Fritz üvölt mögöttem a félelemtől, mert merész lesiklásom kifejezetten egy szakadék felé tartott. Elöttem is világos lett, milyen veszélyben vagyok. Semmi lehetőséget nem láttam, hogy irányt változtassak, arról nem is beszélve, hogy megálljak. Utol-

só pillanatban elkaptam egy fának a csúcsát, ami a hó terhe alatt majdnem a földig hajolt. Megragadtam és körbependerültem. Ahhoz nem volt elég erőm, hogy az ágat továbbra is fogjam, azonban nem önkéntes száguldásomat már egy másik irányba folytattam, ahol nem fenyegetett a lezuhanás.

Fritz elég gyorsan, de óvatosan csúszott az erdőn át. Dobogó szívvel mérlegelte, hol fogja vajon megtalálni nyolcvéves öccsét. Közben én egy kevésbé meredek helyhez érkeztem és meg tudtam állni.

Vidáman integettem a fivéremnek. „Ez aztán remek utazás volt!” – kiáltottam oda. Csak később vettem észre, milyen csodálatos megőriztetésben volt részem. Zsoltárok 91,11-ben ez áll: „*Angyalainak parancsolt felöled, hogy őrizzenek téged minden utadban.*”

Keresi és megtalálja

A gazdálkodó ember különösen függ Isten áldásától. Ha a napsütés és eső nem alkalmas időben és nem jó összefüggésben érkezik, a gazda megszorul. Számkra ez igen lényeges volt a Moron hegyen, a rövid nyarak és hosszú telek zónájában. Az állatok körüli munkában szintén Isten áldására voltunk utalva. Nyáron a völgyből felhajtott fiatal jószágot kezeltük. Rendszerint vagy 60 marha és 12-15 csikó állt gondozásunk alatt egészen őszig.

A lovak mindig egy csoportban álltak. Nem volt köztük magányosan kószáló. Egy este, amikor az itatóhoz jöttek, mégis hiányzott valamelyik. Apám rögtön a keresésére indult. Bár éppen szénakaszálás ideje volt és bőségesen akadt volna egyéb munkája, de a rábizott jószág fontosabb volt neki, mint a saját szénája. Azonban hiába kutatott. Beállt az éjszaka, abba kellett hagynia.

Másnap az egész család keresni indult. Végigmentünk a fűzfakerítés mellett, hogy megnézzük, nincs-e kitorve valahol, amin keresztül a szökevény eltávozhatott. Semmi nyomot nem találtunk. Másodszor is leszállt az éjjel, be kellett szüntetnünk a keresést. Édesapám értesítette az állat tulajdonosát, aki határozottan kevésbé aggódott, mint apám.

Természetesen tovább kutattunk. Három nap múlva elhaladtunk egy üres kunyhó mellett, melyből különös hangok szűrődtek ki. Óvatosan kinyitottuk az ajtót, s az eltűnt lovacska boldog nyihogással trappolt ki börtönéből. A kíváncsi fiatal állat behatolt a nyitott bejáraton, s a keskeny ajtót maga után valahogy beszorította. Nagy volt a boldogságunk és megkönnyebbülésünk. Az egész család örült. Ránk, gyermekekre mély benyomást tett, milyen szívből köszönetet mondott édesapám a megtalált állatért.

Nekünk, gyerekeknek az elveszett juh példázata teljesen új értelmet nyert ezzel az élménnyel. Közvetlen közelről éltük át, hogy szorongott a szívünk az elveszett ló miatt, és milyen nagy örömet jelentett, amikor épségben újra a mezőn legelészett.

(Folyt. köv.)

Iványi Gábor szolgálata Iványi Tibor temetésén
„...*hű szolgálom...menj be a te uradnak örömébe.*”

Mt. 25,21

Édesanyám, testvéreim, unokák, dédunokák, vők, menyek, testvérek, rokonok, barátok, kedves gyászoló gyülekezet!

Édesanyám kérésére, valamennyiünk nevében szeretnék búcsúzni a viszontlátásig édesapámtól, Iványi Tibortól, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség 28 éven át aktív, első és alapító elnökétől, lelkipásztortól, a hatvan éven át hűséges férjtől, 11 gyermek édesapjától, 62 unoka nagyapjától, 12 dédunoka dédnagyapjától, hűséges barátától és igaz embertől.

Iványi Tibor 1928. július 19-én, Budapesten született és itt halt meg 2009. november 17-én hajnalban. Édesapja evangélikus vallású tisztviselő volt, édesanyja zsidónak született, 1916-ban keresztelkedett meg. Édesapám már evangélikusként látta meg a napvilágot.

Fiatalon, 17 évesen került a Metodista Egyház (MME) Felsőerdősor utcai gyülekezetébe. Itt jutott élő hitre, itt kapott elhívást a lelkeszi szolgálatra, itt szentelték lelkésszé. Semmi másról nem szólt az élete haláláig, mint erről a szolgálatról.

A vigasztalás ígéit a gyászjelentésen is olvasható mondat-töredékből vettem, ezt is édesanyám választotta így.

Jézus búcsúbeszédei között az egyik utolsó ez a tanítás, mely szerint egy tekintélyes ember hosszú útra indulva három „szolgája” között szétosztotta vagyonát (egyiküknek 5, a másiknak 2, a harmadiknak pedig 1 talentumot adott), s nyomtalanul kihűzött a világukból. Még azt sem mondta meg pontosan, hogy mit kíván tőlük.

Ketten úgy értették a helyzetet, hogy a talentum nem az övék, feladatként kapták azt, s forgatni kezdték a pénzt: hol nyertek, hol veszítettek. Kockáztattak, de magával ragadta őket a feladat szépsége és a bizalom. Csak a harmadik nem tette ki magát a sors szeszélyének. Hármójuk közül ő volt a legaggályosabb, a legbizalmatlanabb. Elásta a pénzt, hogy még csak annak gyanújába se keverhessék, hogy tékozló fiú lenne. Majd egy életen át ült gögösen oltalmazott makulátlanságán.

Édesapám 5 talentumot kapott. Szenvedélyesen forgatta ezt a kincset, veszített és nyert, s most kétszeres haszonnal számol el Annak színe előtt, Aki hitt benne, Aki örökkévaló szeretettel szerette, s „átadta neki mindenét”, és láthatatlanul bár, de az ő szívében is naponként élő módon vele volt, bátorította csüggedéseiben, veszteségei idején, és vele örült a sikereknek.

A mondat-töredék alapján négy dologról szeretnék szólni úgy, ahogy a bibliai szöveg megkívánja:

1. Először arról mondok valamit, hogy mit jelentett Iványi Tibor életében a hűség.
2. Azután azt szeretném tisztázni, hogy ki tekinthetett rá úgy, mint szolgálójára.
3. Harmadszor arról elmélkedem, hogy mi az üzenete a „menj be” kifejezésnek.
4. Végül azt vizsgálom, hogy mi is „Urunk öröme”, és kik azok, akik részesülhetnek benne.

1. Iványi Tibor kiszámíthatóan hűséges ember volt minden kapcsolatában: férjként, apaként, barátként és kollégaként is. És nemcsak az érintettek jelenlétében, hanem távollétükben vagy a hátuk mögött is.

Az *agate kai piszte* („jó és hű”) bibliai kifejezés jelent hibátlan, abszolút jó és hívő embert is, de közelebb járunk az igazsághoz, ha nem a hitvallás makulátlansága felől közelítünk, hanem azt mondjuk, hogy Jézus a jó (ehető, ízes) gyümölcsöt termő, hűséges tanítványról akar itt tanítást adni.

A hetvenes évek elején a Magyarországi Metodista Egyházban (ahol édesapámat 1949-ben segédlelkésszé, majd lelkésszé, körzeti felügyelővé szentelték, később pedig a szuperintendens helyettese lett) szakadás következett be. Az Állami Egyházügyi hivatal bele akart szólni abba, hogy ki legyen illetve ki nem lehet az egyház akkori új vezetője. Rá akarták beszélni édesapámat, hogy kampányoljon önmaga ellen, meggyőzve lelkészársait, hogy hiba lenne, ha rá szavaznának. Ő azonban nem állt kötélnek, a kérést is ízléstelennek találta, ezért ürügyet kerestek ellehetetlenítésére. Ebben az időben jelent meg édesanyám *Csodálatos országban* c. verse egy nyugaton kiadott, magyar nyelvű, itthon is széles körökben terjesztett vallásos folyóiratban. A költemény évek óta gépelt formában szabadegyházi körökben mindenki ismerhette, mondanivalóját, a Hegyi Beszéd gondolatait, a két világ határán egyensúlyozó hívő ember vívódásait szemléltető sorokat senki félre nem érthette, de az egyházi és világi hatalmasok most államellenesnek minősítették a benne megfogalmazott gondolatokat. Nevetségesen átlátszó módon előbb azt szerették volna bizonyítani, hogy a vers a házaspár közös műve, majd ennek ostobaságát belátva írásban felszólították édesapámat, hogy ha nem szerző, határolja el magát „feleségének a Magyar Népköztársaság törvényeit sértő” tettetől. Édesapám válaszlevelében nemcsak az elhatárolódás gondolatát utasította el egyértelműen, hanem arra bátorította jellemtelen ellenfeleit, hogy soha, semmilyen körülmények között ne tagadják meg hűtlenül és gyáván azt, akit hajdan a szerelem lángolásában az egyetlenként szerettek meg. Innentől kezdve immár nem a vers, hanem a lelkészhez méltatlan, szemtelen hang miatt folytatódott ellene az eljárás.

De hűséges barátja volt lelkészársainak és híveinek is. Azt a bizalmat, amit Megváltójától kapott, ő is biztosította minden felebarátjának. A hatvanas években többször adott helyet református lelkész barátainak a hajdani Bethánia mozgalom addigra betiltott összejöveteleire, lelkésztalálkozóira. Az ÁEH helyi titkára felszólította, hogy határolódjon el egyértelműen mind az „államellenes” mozgalomtól, a „klerikális reakció”-tól, mind barátjától. Mivel Iványi Tibor erre nem volt hajlandó és mástól nem lehetett megfosztani, a rendőrséggel bevonatták a jogosítványát. Négy és fél éven át gyerekkorától húzódó, súlyos szívbetegségével kerékpáron látogatta kiterjedt szórványát.

Hűséges volt a vállalt szolgálatban is. Tőle tanultuk meg, hogy ha megígértük, egyetlen emberért is el kell menni, akármilyen messzire, függetlenül a körülményektől. Hányszor verekedte át magát sártengeren, hófúvason, hogy megtartsa egy házi áhítatot, melyre esetleg a helybeliek többsége a zord időjárás miatt nem jött el.

2. Ki nevezhette „szolgám”-nak Iványi Tibort? Szabad ember volt. Mondhatta volna bátran és valóban szívből Jézus kortársaival: „Ábrahám magva vagyok, nem szolgáltam soha senkinek”. De azt is tudta, hogy igaz Jézus válasza is: „Ha a Fiú megszabadít, valósággal szabadok lesztek.” Így is szabad ember volt. De másképpen is. Soha nem állt haptákban semmiféle emberi kivagyiság előtt, de a legdrámaibb pillanatokban is mindig tiszteltudó és méltányos maradt. Ha valaki saját természeténél magasabbra próbálta emelni a tekintetét, derűsen idézgette Jeremiás (22,15) szavait: „Király vagy-e azért, hogy cédrus után kívánczol? A te atyád nem evett és ivott-e?”

Emlékszem, a hetvenes évek elején egy országos presbiteri gyűlésen a Szabad Egyházak Tanácsának elnöke (közmondásosan korrump és a fennálló rezsimet mindenféle gátlás nélkül kiszolgáló egyházi ember) tevékenységének szerinte áldásos, felülről sugallt voltát bizonyítandó előadta nekünk, hogy egy hívő baptista lányt (akit élő hite miatt kicsaptak a tanárképző főiskoláról) miként győzött meg arról, hogy válasszon más hivatást, fogadja el, hogy abban a rendszerben nem tölthet be ilyen „bizalmi” állást. Édesapám szót kért, és a lojalitást a gyávasággal összetévesztő egyes kollégái rémületére fejtegetni kezdte, hogy amikor a kommunista párt a negyvenes évek végén Magyarországon átvette a hatalmat, dönthetett, hogy alkotmányosan vagy diktatórikusan kormányoz. Mivel az előbbi mellett kötelezte el magát, a hívő ember akkor követi helyesen az igaz Isten normáit, ha elvárja a hatalom képviselőitől, hogy példamutató módon tartsák magukat az Alkotmányhoz. Ha az alaptörvény garantálja a vallás szabad

gyakorlásának és megvallásának jogát, akkor arról lebeszélni bárkit bűn, sőt, tiszteletlenség is a hatalom birtokosaival szemben. A sértett kiskirály itt nevezte először nyíltan kormány- és rendszerellenesnek édesapámat, aki viszont tisztázta, hogy nem azokkal van baja, akik az adott viszonyok között tisztességesen próbálják húzni az ország szekerét, hanem azokkal, akik olyan gátlástalanul tolják, hogy az élen haladók orra buknak.

Amikor a metodista egyház hatósági segédlettel véghezvitt kirekesztését, a közel nyolc éven át megélt rendőrségi zaklatást követően, többszörös kilakoltatási kísérleten túl, felfüggesztett börtönbüntetéssel a nyakában és más retorziók után az ÁEH mégis tárgyalni kezdett vele a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség elismeréséről, és 1981 őszén elé tették az aláírásra kész okmányokat, az utolsó pillanatban azzal álltak elő, hogy az új egyház csak akkor legalizálható, ha én, a fia a demokratikus ellenzékkel való kapcsolat miatt nem leszek a lelkészkar tagja. Édesapám, - akinek gyakran volt vitája akkoriban velem arról, hogy a hívő ember mennyire merülhet bele a politizálásba és szerencsés-e esetleges elismeretésünket kockáztatni – most azt felelte az ÁEH agyafűrt elnökének, hogy nyilván nem gondolták komolyan az elismerést, mert tudhatták, hogy egy ilyen alkuba soha nem fog belemenni. Hosszan agitálták, hogy ne szalassza el a történelmi pillanatot, de hajthatatlan maradt.

Mindannyiunk közül ő tudta legjobban, hogy az állami elismerés ellenére a különös jel ott marad rajtunk. Az illegalitást lezáró okmány aláírása után az ÁEH kijelentette, hogy immár nem vagyunk a MME része, így távozzunk azokból az egyházközségi ingatlanokból, melyekben kirekesztetésünk után is gondozásunkban maradtak a gyülekezetek. Több éves kemény vita után kérlelni kezdték, hogy ha önként nem megyünk, akkor vegyük meg, legalább jelképes áron, a végén már 1 Ft-ért az ingatlanokat. Nem volt hajlandó rá. Azzal érvelt, hogy egy ilyen gesztussal az a látszat keletkezne, hogy mi akartunk a MME-ből távozni, vagy bármivel is rászolgáltunk a kiűzetésre. Ragaszkodott a feltétel nélküli átíráshoz, végül azzal oldva meg a gordiuszi csomót, hogy javasolta, az ÁEH, ha akarja, jutalmazza meg a metodistákat hűségükért, vagy ha nagyvonalúan kárpótolni akarja őket, ám tegye, de nekünk ebben semmiféle részünk nincs.

Ha más oldalról nézve gondolja bárki, hogy édesapámra igenis illett a „hű szolga” megjelölés, igaz van. Teljesen átadta magát Annak, Aki ezt mondta: „az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és adja életét az elveszettekért.” A halálhír vétele után a főiskola egyik karbantartója, Najeh azzal borult a vállamra, hogy Tibor bácsi soha nem úgy általában érdeklődött a családjá-

után, hanem minden gyermekét név szerint ismerte. Hogyan volt képes erre? Édesanyámmal együtt minden napot úgy kezdtek, hogy „névsorolvasást” tartottak (mint pásztor a számadó előtt), imádságban végiggondolva és Istennel megtanácskozva száznál is több lelket számláló családjuk minden bánatát és örömét, és mindazok gondját, akik körülvették őket a főiskolán, az óvodáinkban, általános és középiskoláinkban, az Oltalomban, a gyülekezetekben. De azok is ott maradtak imalistájukon, akik az évek során elárulták vagy cserbenhagyták őket.

Édesapám szenvedélyesen szerette és alaposan ismerte az Igét. Az egész világot a parókiájának tekintette ő is, így kész volt mindig az igehirdetésre, lelkigondozásra, tanításra, vigasztalásra, buzdításra. Nyíregyházi gyülekezetét sok szórvány is vette körül. 41 évnyi, hűséges, feleségével közösen végzett szolgálata alatt gyakran prédikált vasárnaponként akár ötször-hatszor is, hogy azután a hét többi napján ugyanezt tegye.

Hűsége és a szolgálatban Ura iránti elkötelezettsége leleményessé is tette. A hatvanas-hetvenes években nem volt tanácsos parókus lelkészként ifjúsági munkát végezni. Aki erről netán nem tudott volna, azt a BM egyházügyi rendőrsége körültekintően emlékeztette mozgásterének határait. Iványi Tibor így esetleg nem csendeshetet, lelkigyakorlatot, hanem több napon át tartó születésnap partit rendezett, annak rendje és módja szerint tortával és ajándékkal, s azt képviselte, hogy mindenkinek joga van akár századmagával is barátai társaságában ünnepelni élete jeles napjait. Egyetlen nyár vagy tél nem múlt el nyíregyházi éve alatt, hogy ne telt volna meg a parókia születés- vagy újonnan-születésük napját ünneplő gyerekekkel, fiatalokkal, felnőttekkel. A dühöngő hatósági embereknek pedig minden alkalommal a sokak által gyűlölt, kifogástalan nyugalomával és eleganciájával magyarázta el, olyakor példabeszédekkel is megvilágítva, hogy amit tesz, az a szabad ember természetes joga, s hogy tetteiért egy mindenkinél hatalmasabb Úr előtt akar felelni, s egyedül Őt féli.

A rendszerváltás után is hamar megértette, hogy hajdani ellenfelei soha nem fogják megbocsátani neki azt, amit vele szemben korábban vétettek, s hogy íme megint ők kerültek jobb pozícióba, mert az új, (s a mindenkori) hatalom is inkább kedveli a meghunyászkodásban edzett, kiskorú alattvalókat, mint a felnőtt, öntudatos, hitvalló partnert. De ez sem szegte igazán a kedvét. Még a rendszerváltás előtt, 1987-ben életre hívta az egyház felsőfokú intézményét, a Wesley János Lelkészképző Főiskolát, 1988-ban megalapította a MET lapját, az Élet és Világosságot. Szíve indíttatását követve hagyta szabadon távozni azokat, akik más felekezetben (sokan vissza-

térve a MME-ba) kerestek akol-meleget. Azokra akart támaszkodni, akik társai lettek a társadalomból kirekesztettek, Jézus megfogalmazása szerint „a kicsinyek” felkarolásában. Akik hittek a fává nőző mustármag vagy a tóvá váló délibáb csodájában.

Így ma, távozása pillanatában valamennyi nagy egyházat is beleértve, a MET végzi a legkiterjedtebb munkát a hajléktalan ellátásban a maga több száz ágyával, népkonyhájával, utcai szociális munkájával, hajléktalanok számára működtetett orvosi rendelőjével és kórházával. Közel kétezer (több mint 90 %-ban hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű) gyermek tanul vagy kap ellátást az ország legszegényebb régióiban is, esélyteremtő óvodáinkban, általános és középiskoláinkban. Az idei tanévet még sok helyen ő nyitotta meg. Hiányozni fog a szalagavatókról, karácsonyi és húsvéti ünnepekről és az évzárókról!

Iványi Tibor határozottan foglalt állást nyilvánosan, írásban is az egyre fájdalmasabban terjedő szegény, az antiszemitizmus, az újnácizmus és cigányellenesség, a rasszizmus ügyében is. Legutóbb a kislétai gyilkosságot elítélve adott ki közleményt. Halálos ágyához, néhány órával elmenetele előtt Sajóbáonyból érkeztem. Kűszködve az örökkévalóságba való beleszédüléssel, hallani akarta, hogy mi is történt a megfélemlített, szegény roma családokkal. Forrón vágyott arra, hogy a cigányság elfoglalhassa méltó helyét a magyar társadalomban. Októberi közgyűlésünket még ő vezette, és sikerrel kezdeményezte, hogy válasszunk a törvényhozó, legfelső egyházi testületünkbe olyan személyt, aki nyíltan vállalja roma identitását. „Szolgám” – mondhatta Ura és Megváltó Istene, akit ifjú korától fogva szolgált teljes szívvel és jó lelkiismerettel. A legkisebbekben ismerte fel a köztünk élő Jézust és így hirdette a szegényeknek az örömet, a raboknak a szabadulást, bekötözve sokak sebét, letörölve könnyeiket vagy velük sírva; hirdette a csüggedt lelkeknek „az Úr kedves esztendejét”, és életre segítette a halál felé tántorgókat.

3. „Hű szolgám, menj be...” Sokáig várakoztál kint küzdelmes nappalokon és gyötrelmes éjszakákon át azt követően, hogy meghallottad, mint Ábrahám, a hit lovagja a hívást: „Lekh-leká – menj ki!”, atyád házából és rokonaid közül a helyre, amit csak lépésenként találhatsz és érthetsz meg.

A kihívottak közösségéből mehet be bárki az Úr házába, aki elveszíti életét, hogy nála találja meg örökre.

4. Nem tudom, csak a hit tükre által, homályosan sejtem azt, aminek világosságában édesapám már vigasztaltatik, Ura örömeiben. A nagy királyi lakoma asztalánál ül Ábrahám, Izsákkal,

Jákóbbal, a nagyon szeretett Pállal és mindenekelőtt imádott Megváltójával, a dicsőséges Vőlegénnyel.

Amikor tíz nappal ezelőtt, kétóránnyira a pillanattól, hogy vitetessen angyalok szárnyán Ábrahám kebelébe, utoljára megöleltem, s a beteghordó kocsin átgyördült az intenzív osztály küszöbén, szerettem volna Elizeussal felkiáltani: „Édesatyám, édesatyám! Izrael szekerei és lovagjai!” Már nem volt rajta a palástja, csak egy fehér lepedő. Nem láttam többé úgy, ahogy itt ismertem. Itt maradtam a két talentumommal, az ő leesett palástjával, a benne lévő léleknek a feleannyi erőmhöz kért kétszeres mértékével. Itt maradtunk, mert ez most még miattunk szükségesebb. Kinek bűnbánatra, élete elrendezésére, kinek szolgálata befejezésére vagy folytatására kell az idő.

Köszönöm! Isten veled, édesapám! Viszontlátásra!

Wladyslaw Szpilman és megmentője

Az idősebb generáció tagjai közül még soknak fülében cseng a mondat, amivel a második világháború kezdődött. 1939. szeptember elsején Hitler megüzen-te rádió kereszttel: „Ma reggel öt órai kezdettel viszszaolvünk.” Így indult meg Lengyelország lerohanása, mely súlyos szenvedést zúdított először erre az országra, aztán az egész világra.

A tragédia különösen zsidókat sújtott, megkezdődött szisztematikus üldözésük és kiirtásuk. A lengyelországi háború sok város és falu lerombolásával tulajdonképpen már 18 nap alatt lezajlott. Utána következett a zsidók számára a legrosszabb: gyűjtőtáborokba, gettókba szállították őket. Legtöbbjükre a gázkamrában várt a halál. Treblinkában és Auschwitzban milliókat gyilkoltak meg. Három és fél millió lengyel zsidóból csupán 240 000 élte túl a koncentrációs tábor. Közéjük tartozott Wladyslaw Szpilman is, aki zongorista volt a varsói rádiónál. Amikor kitört a háború és mindenfelé bombák robbantak, amik ezt a szép, régi várost porrá, hamuvá tették, beszüntették a rádióadást. A zenész számára megkezdődött a küzdelem a túlélésért. Az egész Szpilman családnak számolnia kellett azzal, hogy a varsói gettóba viszik őket, ami végül meg is történt.

Wladyslawnak azonban sikerült elmenekülnie. Röviddel a varsói lázadás előtt megszökött. De most kezdődött csak igazán a küzdelem. Barátok befogadták egy-két napra. Ezzel saját életüket kockáztatták, mert aki zsidónak menedéket adott, azt agyonlőtték. Szpilman megmentői közé tartozott Wilm Hosenfeld német százados is. Egy kiégett romos házban fedezte fel a zongoristát, és hajlandó volt gondoskodni róla a II. világháború végéig. A hívő katolikus katonatiszt tulajdonképpen tanító volt, míg be nem hívták, és a háborúban Lengyelországba irányították. A varsói sportiskolát bízták rá.

Már mint fiatal pedagógus nagy szeretettel kezelte a rábizott gyerekeket. Akkoriban még szokásos

volt a nádpálca suhogtatása, Hosenfeld azonban sohasem használta. A rosszul haladó gyermekeket ölébe vette, úgy gyakorolta velük az olvasást. Emlegetik, hogy mindig két zsebkendő volt nála: egy a saját számára és egy a kis védeenceinek.

Varsói tartózkodása idején naplót vezetett és feljegyzéseit tábori postával hazaküldte a feleségének. Ha ezeket felfedezték volna, Hosenfeld nem éli túl a háborút. Agyonlőtték volna, mert nyíltan írt a megszállt ország visszaságairól. Így azonban megmaradtak számunkra a háború brutalitásának ezek a dokumentumai.

„Tény, hogy csavargók és gazemberek szabadlábban járnak, aki pedig kitüntetés érdemelne, annak szenvednie kell” – írta. Más helyen felháborodva jegyzi meg: „És mi, bolondok azt hittük, hogy a náci jobbjövőt hoznak nekünk. Gyalázatot kell éreznie minden embernek ma, aki a legcsekélyebb mértékben ígent mondott erre a rendszerre.”

Ellentétben a többi német katonával Hosenfeld szívesen ápolt kapcsolatot a környeztében a lengyelekkel. Számos rémtett történt ebben az időben, ő azonban egyesek számára mentőangyalként működött. Közéjük tartozott Wladyslaw Szpilman. Amikor a tiszt felfedezte a rejtőzködőt, Szpilman elrémülve állt a német katonatiszt előtt és arra gondolt: „Hát mégsem fogom túlélni ezt a brutális háborút, habár az orosz hadsereg már egész közel van. Örület. Egy karnyújtásnyira van a menedék, és most felfedeznek és falhoz állítanak.”

Szpilman olyan kimerült volt, hogy csak ennyit tudott mondani: „Tegyen velem, amit akar. Erőm végéhez értem és nem mozdulok innen.” Aztán két-ségbe esve lerogyott egy székre.

„Nem bántom – nyugtatta meg Hosenfeld, aztán megkérdezte: – Mi a hivatása?”

„Zongorista.”

A százados bevezette Szpilmant a szomszéd szobába, ahol egy öreg zongora állt. „Játsszon!”

„Lehetetlen. Nem örültem meg. Ezzel még több német katona figyelmét magamra vonnám.”

Hosenfeld azonban újra bátorította. „Játsszon nyugodtan. Ha jönne valaki, tűnjön el gyorsan a búvóhelyén, és majd azt mondom, hogy én játszottam.”

Szpilman rátette reszkető ujjait a billentyűkre. Keze piszkos volt, és majdnem merev. Körmei csúnya hosszúra megnőttek. De játszani kezdte, amit utoljára előadott a varsói rádióban: Chopin cisz-moll Nocturne-jét. A tiszt egy ideig szótlánul hallgatta.

„Kiviszem a városból vidékre” – mormolta hal-kan. „Nem lehet” – szólta Szpilman izgatottan, és a fejét rázta.

„Vagy úgy, maga zsidó – mérlegelte a német. – Most már értem a helyzetét. Nem mehet el innen. Maradjon a rejtékhelyén.”

Szpilman a padlásra vezette a tisztet, közben felfedezett egy álmennyezetet a tető alatt, amit eddig

nem vett észre. Felmászott, és maga után húzta a létrát. Így nagyobb biztonságban érezte magát.

„Van még ennivalója?” – kérdezte a tiszt.

A zenész a fejét rázta. „Semmi.”

„Most elmegyek, de vissza fogok jönni és hozok magának valamit.” Ezzel Hosenfeld eltűnt és három napig nem mutatkozott. Aztán ismét megjelent, kenyeret és lekvárt hozott újságpapírba csomagolva.

„Tartson ki, a front már Varsó előtt van.” Adott Szpilmannak egy katonakabátot és egy vastag, meleg takarót. Továbbra is gondoskodott élelemről a számára, amit mindig újságpapírba tekert, hogy a zsidó követni tudja a háború eseményeit.

A zongorista gyakran kétségbe esett, már nem is hitt a menekülésben, de Hosenfeld egyre bátorította. „Csak tartson ki. A sötétben már láthatja az orosz ágyúk torkolatüzét. Ne adja fel a reményt!” Az élelem mellett, a német bizató szavai mentették meg igazán Szpilmant. Új élet kezdődhetett a számára.

A százados útja viszont sötétben végződött. Orosz fogságba esett, és bizonyos időre egy varsói táborba került, majd egy Sztálingrad közeli lágerbe.

Még a fogságból listát küldött a feleségének, lengyel zsidók nevével, akiket megmenthetett a biztos haláltól. Hosenfeld kérte a feleségét, hogy írjon nekik, hátha előmozdíthatná szabadulását az orosz fogságból. A szovjetek azonban nem mentek bele. Pedig Szpilman is mentő kísérletet tett a lengyel kormányon keresztül, de ez sem járt sikerrel.

A megmentett zsidók azonban élelmiszer csomagokat küldtek Hosenfeld feleségének abban az időben, amikor a németeknek a vesztes háború után éhezniük kellett. Így tudta az asszony öt gyermekével átvészelni a nyomorúságos időszakot.

A zongorista 1949-ig semmit nem hallott megmentőjéről. Hosenfeld végül a fogolytáborban vesztette életét. Előtte az oroszok megkínózták, majd három agyvérzés érte. Mint testileg-lelkileg megtört ember hunyt el. Tettei, amiket mint határozott keresztény vitt végbe, beszélnek tisztességéről. Sajnos ezek csak később kerültek a nyilvánosság elé. Végül azonban kiderült, hány zsidónak és lengyelnek volt igazi felebarátja.

Kezembe került egy költeménye, amit 1949-ben az orosz fogságból küldött haza

*„Ember olyan vagy,
mint a harang,
mely akkor kondul,
ha az ércnyelv keményen megcsapja.
Így sújt téged Isten keze
a szenvedésben,
hogy szíved
jóságát megvizsgálja
és lelked szépségét
barátainak megmutassa.”*

Hogy hány embernek volt Hosenfeld életmentő felebarátja, azt egyedül Isten tudja.

MÉG EGY PERC ISTEN JELENLÉTÉBEN

Január 1. péntek

Jer 8,9b

„Magszényenülnek a bölcsék, megrémülnek és megfogattatnak! Ímé, megvetették az Úr szavát; micsoda bölcsességek van tehát nékik?” (9)

Az Úr szavát megvető „bölcsek” csupán e világ mulandó ismereteiben lehet jártas, és azt sem alkalmazza jól: fitogtatja műveltségét a tudatlanok előtt, ahelyett hogy útbaigazítaná őket. Tévelygő lelkek tévelygő pásztorai. Micsoda nagy felelősség van a vállatokon! Keressétek az Urat, míg megtalálható! Táplálkozzatok az Ő szavának gyógyító, útbaigazító erejéből, és azzal tegyetek tanítvánnyá minden népeket!

Január 2. szombat

Zsolt 97,1

„Az Úr uralkodik, örüljön a föld; örvendezzenek a temérdek szigetek.” (1)

Földi urak gyakran okoznak fájdalmat alattvalóiknak. Isten uralma viszont nem hatalmaskodás, nem a gyöngék leigázása, hanem pásztorolásuk, védelmük és szolgálatuk. Amikor Isten országa eljöveteleért imádkozunk, arra vágyunk, hogy olyan feltétel nélkül valósuljanak meg az Úr jó szándékai, mint a mennyben. Bár az Úr uralkodhatna a szívünkben, azután tetteinken keresztül környezetünkben is!

Január 3. vasárnap

5Móz 8,12.14

„Hogy mikor eszel és jól lakol, és szép házakat építesz ... fel ne fuvalkodjék akkor a te szíved, és el ne felejtkeszél az Úrról, a te Istenedről...” (12.14)

Ha jól megy az ember dolga, hajlamos magának tulajdonítani a sikert. Saját munkája gyümölcsének tekinti a jólétet, amit maga és családja számára biztosít. Úgy véli, nem szorul Isten segítségére, nem kell kérnie naponként erőt és áldást. „Elfelejtkeszik” az Úrról. Milyen keserves az idő utáni „emlékezés”, a visszakéretőzés mennyei Atyánk szárnyai alá! Kegyelem, hogy Ő soha nem feledkezik el rólunk.

Január 4. hétfő

Ef 1,17

„Hogy a mi Urunk Jézus Krisztusnak Istene, a dicsőségnek Atyja adjon néktek bölcsességnek és kijelentésnek Lelkét az Ő megismerésében.” (17)

Isten megismerése, Jézus Krisztus megértése nem érzelmi kötődést, hangulati elkötelezettséget jelent. Saját gondolataink helyett alázattal az Ő kijelentéseire kell figyelni, és bölcsességre van szükségünk a megértéshez. A bölcsesség kitartó munka gyümölcse. Nyitottságot kíván. A jó munka eredménye azonban Lélek által vezetett élet lesz. Egyre nagyobb szükségünk van erre zavaros, sokféleképpen elhittett világunkban. Érzelmek, hangulatunk ingatag talajra visznek. Boldog, aki a Kősziklára épít.

Január 5. kedd

Zsid 12,25a

„Vigyázzatok, meg ne vessétek azt, a ki szól...” (25)

Nem könnyű „szól”-ni. Persze létezik a fecsegés, a nagyotmondás, a hiú, demagóg beszéd műfaja is. Itt viszont a „szólás” az Isten elhívó akarata által adott

és tőle számon kért megszólalásáról beszélünk. Mindig akadtak olyanok, akiknek „viszketett a fülük”, és maguk akarták meghatározni, mit hirdessenek nekik. Megvetették azokat, akik félelmüket legyőzve Istennek engedelmeskedtek inkább, mint embereknek. Elutasítással nehogy Isten ellen tusakodó is légy!

Január 6. szerda

5Móz 13,4

„Az Urat, a ti Istenedeket kövessétek, és őt féljétek, és az ő parancsolatait tartsátok meg, és az ő szavára hallgassatok...” (4)

Lázasan keresünk követhető mintákat. Fügünk emberi normáktól, félünk kilógni a sorból, kétségbeesünk, ha nem kellünk „fontos” embereknek. Mért nem nyomaszt bennünket Istent mellőző életünk üressége? Miért nem félünk az eljövendő haragtól? Miért nem tiszteljük Őt mint Urunkat, és miért válnak hűtlenné hozzá már az első komoly próba alkalmával? Bizony nem tudunk különbet tanácsolni háromezer év elteltével sem, mint amit Mózes, Isten embere hagyott búcsúbeszédében ránk, utódaira.

Január 7. csütörtök

Zsid 11,1

„A hit pedig a reménylett dolgoknak valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés.” (1)

Ez a hit „definíciója”. Az Ige nem túlvilági jólétet ért a „reménylett dolgokon”, hanem Isten ígéreteinek beteljesedését már itt, a földön, esetleg távozásunk után. Nem baj, ha buzgón Urunk elé vitt ügyeink csak utódaink idején érnek célba, bátorítva őket is, hogy merjenek Isten országáért nagyokat álmodni.

Január 8. péntek

5Móz 6,5

„Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből.” (5)

A szeretet engedelmség és odaadás is. Kiapadhatatlan ösforrás, Isten szeretetéből fakad. Azért vagyunk képesek szeretni, mert Ő előbb szeretett minket, és nem részlegesen vagy a mi viszonzásunk mértékéig, hanem önmagát adta áldozatul értünk. Nem lehet kisebb a mi odaadásunk sem. A hangsúly a „teljes” minősítésen van. „Teljes” szeretetért „teljes” odaadást. Nemcsak a szív érzelmvilágát, nemcsak a lélek teljes értelmét és elhivatottságát, hanem a fizikai test egész teljesítőképességét is. Kevés az erőd? Akkor ahhoz képest adj „teljes” odaszánást!

Január 9. szombat

Ézs 56,8

„Így szól az Úr...aki összegyűjti Izrael elszéledt fiait: Még gyűjtök ő hozzá, az ő egybegyűjtötteihez!” (8)

Nem könnyebb a hozzágyűjtés, mint a választottak megkeresése. Néha úgy gondoljuk, hogy Izrael ügye rosszabbul áll, mint a pogányoké, a miénk. Pedig az elveszett itt is és ott is végveszélyben van, és a pásztornak egyformán áldozatot kell hoznia az egyetlen megtalálása érdekében. Ne feledd, nem te vagy az összegyűjtött, te hozzágyűjtött vagy. Szeresd ezért Izraelt és imádkozz érte. Sorsod össze van kötve a történetével.

Január 10. vasárnap

Zsolt 116,12

„Mivel fizessenek az Úrnak minden hozzám való jótéteményéért?” (12)

Van-e fizetőeszköz, amely ellentételezheti a jót, amit az Úrnak köszönhetsz? Ingyen kegyelemből szeretett és váltott meg. Nagy árat fizetett érted. Vajon önfeláldozásod megfelelő fizetség lenne? Az Ő akarátának való egyértelmű engedelmesség tűnik a leghasználhatóbb ellenértéknek. Ehelyett ne gondolkodj más adományokban. Isten jótéteményei vezessenek önző énedből való megtérésre és az Ő hűséges követésére. Mást elfogadható „értékként” nem adhatsz.

Január 11. hétfő

Zsid 1,2

„Akit tett mindennek örökösévé, a ki által a világot is teremtette.” (2)

Nem mi vagyunk az örökösök, legfeljebb Isten kegyelméből, Jézus Krisztus szeretetéből örökösársak. Az örökös, akit egyesek szerettek volna kivetni saját kertjének kerítésén: a Fiú. Minden az Ővé az Atya akaratából. Az Ő ellenében nem szerezhünk üdvösséget, örökrészt, legfeljebb mulandó földi kincseket. Ne kerüld ki az Örökös, és főleg ne tusakodj ellene. Mid van, ami nem általa vagy érette lehetne a tied?

Január 12. kedd

Ef 1,3

„Áldott legyen az Isten, és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, a ki megáldott minket minden lelki áldással a mennyekben a Krisztusban.” (3)

Hiányérzetünk van? Sértettek vagyunk, mert nem kapjuk meg, amiért állhatatosan zaklatjuk az Urat, amit az Ige szerint „gerjedelmeinkre” költenénk. Isten áldását a földi dolgok elnyerésén akarjuk lemérni. Pedig a „mennyekben, a Krisztusban” megáldott ember Isten gyermeke mennyei kiváltságokkal már itt, a földön. Az áldott ember tudja, hogy mennyi az elég, viszont tud szűkölködni és tud bővelkedni. A mennyben áldott ember áldást jelent a földön.

Január 13. szerda

Jn 13,15

„... példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek.” (15)

A keresztény elnevezés Krisztus-követőt jelent. Hozzá való hasonlóságot, mintájának követését. Ha a Mesternek nem szégyen megmosni tanítványainak lábát, akkor mi tartja vissza a tanítványt a tanítványtárs felé való szolgálattól? Olyan büszkék vagyunk, hogy még a Mester lábát sem volnánk képesek megmosni. Pedig tudhatnánk, hogy a „kicsinyek” felé végzett minden szolgálat neki tett szívesség.

Január 14. csütörtök

Zsolt 49,16

„Csak Isten válthatja ki lelkemet a Seol kezéből, mikor az megragad engem. Szela.” (16)

Sem a születés sem a halál befolyásolása nincs az ember kezében. Nem kényszeríthetjük ki a feltámadást a nálunk hatalmasabb halál ellenében. Csak azt tehetjük, hogy életünket és halálunkat arra bízunk, aki legyőzte a halált, kitépte fullánkját, életre hívta a

feltámadás örömét. Különös az Ige tanítása: Isten is megváltás útján hozhat elő a különben tökéletesen alája vetett halál szorításából. Viszont nem sajnálta ezt az áldozatot, megfizette az árat.

Január 15. péntek

Józs 1,5

„...el nem hagylak téged, sem el nem maradok tőled.” (5)

Józsúét Isten bízta meg és látta alkalmasnak a feladat véghezvitelére. Ő pedig soha nem akarta az Úrra háritani a döntés felelősségét. Csak azzal számolt, hogy Ura mellé fog állni az emberfeletti feladat megoldásában. Egy nép számára kellett hazát találnia, tizenkét versengő törzset ellenséges körülmények között igazságosan letelepítenie. Az Úr megígérte, hogy „napra készen” mellette lesz. Kívánhatnánk-e ennél többet, nagyszerűbbet?

Január 16. szombat

Hós 14,4b

„...és nem mondjuk többé kezeink csinálmányának. Istenünk!...” (4)

Ez a mi fogadalmunk lenne. Nem is gondoljuk végig komolyan, mennyi magunk által alkotott dolgot istenítünk, tartunk nélkülözhetetlennek. Magas technikájú világunkban összetesszük-e oly gyakran a kezünket, ahányszor a mobil telefonunk vagy a számítógép után kapunk? Ezt a függőséget istenítésnek is nevezhetjük. Ideje lenne „kezünk csinálmányaiban” egyszerű használati tárgyakat, esetleg fölösleges kacatokat látnunk. Több időt, teljes életet az Úrnak!

Január 17. vasárnap

Ézs 44,3

„Mert vizet öntök a szomjúhozóra, és folyóvizeket a szárazra; kiöntöm lelkemet a te magodra, és áldásomat a te csemetéidre.” (3)

Áldott a hűséges Isten csodálatos kijelentése miatt, bátorító üzenetéért. Egy életen át szomjazunk, keresünk kétségbeesetten a forrást, pedig közel van. És nemcsak minket itat meg Igéje tiszta vizével, hanem utódainknak is reménysége lehet az isteni ígélet. Nem kívánok többet, mást, mint a tikkadt föld, mely szívesen ringatná a jövőt ígérő búzatáblákat. Csak adja az elvetett magra az áldás esőjét az ég Ura!

Január 18. hétfő

Jer 2,21

„Pedig én úgy plántáltalak téged, mint nemes szőlővesszőt... mi módon változtál hát nékem idegen szőlőtőnek fattyú hajtásává?” (21)

Különös, de igaz, hogy a teremtő Isten nem a vad növényből változtatta nemesítés útján csodálatos gyümölcsé a szőlőt. Jó ültetése vadult el, és akarata ellenére vált „fattyúvá”. A gazda azonban mégsem számolja fel kertjét. Valaki újra meg újra odaborul elé, hogy türelmi időt kérjen az átoltásra, a megújításra, megváltásra. Magunk sem tudjuk, hogy is változhattunk a hűséges mag ellenére hűtlen vadhajtássá. De meggyógyít az a szeretet, mely mégis minde- nek ellenére előhossa belőlünk a Teremtő által megáldott édességet.

Január 19. kedd

Lk 11,4

„...és ne vigy minket kísértetbe...” (4)

Néha azt hisszük, hogy annyi megtapasztalás, annyi megszerzett méltóság sőt előjog birtokában már véletlenül sem eshetnénk ki Isten kegyelméből. Mit nekünk kísértés vagy próba! Még az sem baj, ha egyedül kell (báránként) farkasszemet néznünk az ellenséggel! Vajon létezik ilyen ostoba teremtmény? Hiszen még a jó pásztor is megsebesül nyája védelmében. Uram, nem akarok nélkülöd kívül maradni a megpróbáltatások és kísértések rengetegében!

Január 20. szerda

Zsid 13,20-21

„A békesség Istene, aki kihozta a halálból a juhoknak nagy pásztorát örök szövetség vére által, a mi Urunkat Jézust, tegyen készségekké titeket minden jóra, hogy cselekedjétek az ő akaratát...” (20-21)

Mai Igénk az apostoli áldások egyik legszebbike. Az az Isten adja a készségeket a szívünkbe a jó cselekvésre, „aki kihozta a halálból a juhok nagy Pásztorát örök szövetség vére által”. Micsoda hatalmas isteni szavak! Vajon van-e a megváltás csodáját felismerők között akárcsak egy is, aki ilyen készségeket ellen tudna állni! És mi az Ő akaratát? A szentté válásunk, hogy felismerhetően Isten fiaivá legyünk, örökös társai a Krisztusnak. Cselekedjünk hát az Ő akaratát! .

Január 21. csütörtök

1Jn 2,4

„A ki ezt mondja: Ismerem őt, és az ő parancsolatait nem tartja meg, hazug az, és nincs meg abban az igazság.” (4)

Nem ismeri Istent, akinek ugyan nincs kétsége az Ő létezéséről, mégsem tartja fontosnak az Ő akaratához való ragaszkodást. Pedig Istennek nincsenek mellékes vagy fölösleges „parancsolatai”. Nem válogathatunk közöttük. És legfőképpen nem mutathatjuk úgy, *mintha* Isten gyermekei lennénk, mert az Ő előtt nem annyira ennek külső jegyei fontosak, sokkal inkább belső bizonyítékai. Isten ismerőjének hazudnánk magunkat? Micsoda képtelenség!

Január 22. péntek

Ez 34,22

„És megtartom az én juhaimat, hogy többé ne legyenek zsákmányul, és ítéletet teszek juh és juh között.”

Isten nyájára nemcsak külső ellenség leselkedik. Bizony támadhat a báránnyal között belülről is veszedelem. Ilyenkor a pásztornak kell védelmeznie a gyengéket. Biztos ígéretünk van, hogy nem leszünk külső erő zsákmánya (senki ki nem ragadhat az Ő kezéből!), de milyen kár, hogy nincs béke báránnyal és báránnyal között! Mennyi öklelődés, mennyi taszigálás! Uram, tégy igazságot köztünk, s mi meg akarjuk őrizni a nyájban belül az általad teremtett békét.

Január 23. szombat

Jer 17,5.7

„Ezt mondja az Úr: Átkozott az a férfi, a ki emberben bíz és testbe helyezi erejét, az Úrtól pedig eltávolított az ő szíve! Áldott az a férfi, a ki az Úrban bíz, és a kinek bizodalma az Úr.” (5.7)

Hívó lélekkel is megeshet, hogy az Úr helyett emberi segítséghez fordul, ami nem hangolható össze Isten országának elveivel. Ilyen esetre javasolja az Ige: „szenvedjétek inkább a kárt”. De ne kerülje el a figyelmünket Jeremiás radikálisabb fogalmazása, amikor egyenesen „átkozottak” nevezi a férfit, aki Isten elvei helyett a test megoldásait választja. Ilyen lelkülettel hogyan maradhatnánk az Úr közelében?

Január 24. vasárnap

Jn 20,18

„Elment Mária Magdaléna, hirdető a tanítványoknak, hogy látta az Urat, és hogy ezeket mondta neki.” (18)

Jézus gyakran intette a meggyógyított beteget: eredj el, és mondd el, milyen nagy dolgot tett veled az Úr. (Viszont előfordult, hogy megtiltotta a csoda híresztelését, de ezt a szenzáció hajhászásának megakadályozása érdekében tette.) A tanítványok is mindig arról akartak beszélni, amit láttak és átéltek. Mi vajon mit hirdetünk az embereknek? A vélekedéseinket? Mások magvas vagy éppenséggel külön gondolatokat? Kérdés, hogy „láttál”-e már valamit, ami mögött egyértelműen ott állt az Úr. Ha mondhatott bármit, ami döntő hatással volt rád, akkor erről tégy bizonyosságot az emberek előtt.

Január 25. hétfő

1Kor 2,12

„Mi pedig nem e világnak lelkét vettük, hanem az Istenből való Lelket; hogy megismerjük azokat, a miket Isten ajándékozott nekünk.” (12)

„E világnak lelke” és „az Istenből való lélek” között óriási a különbség. Mint mondják: ég és föld. Isten ajándékait a világ lelke által nem ismerhetjük meg. Holott mindig világi dolgokban való sikerünkön akarjuk lemérni az Úr jóságának nagyságát. Isten kegyelmi ajándékai nem földiek, bár itt fejtik ki igazán áldásos hatásukat. Ismered-e Isten igazi ajándékait, vagy legalább van-e fogalmad róluk?

Január 26. kedd

Ézs 53,4

„Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verette-tik és kínoztatik Istentől!” (4)

Az Úr szenvedő szolgája olyan tökéletesen azonosul a gyarló és ítéletet érdemlő emberi sorssal, hogy még mi is, akikért mindezt vállalta, azt gondoltuk a bibliai szakasz szerint: a saját bűneiért bűnhődik. Pedig a mi terheinket hordozta. A veszendők helyett veszett el, azok fájalmát vette magára, akik ráadásul esetleg másokat bántottak. Isten ostorozta őt valóságos, de nem általa elkövetett vétkek miatt. Azok helyett állt az ítélet alá, akik képtelenek lettek volna kiállni saját igazukért. Csodálatos isteni szeretet!

Január 27. szerda

1Pt 4,10

„Ki-ki amint kegyelmi ajándékot kapott, úgy sáfárkodjatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai.”

Isten kegyelmi ajándékai nincsenek egyetlen ember vagy egyház birtokában. Urunk úgy osztotta szét a lelki fejlődésünkhöz nélkülözhetetlen eszközöket, hogy mindenképpen kénytelenek legyünk egymásra támaszkodni. Senkit nem segíti saját ajándéka, mert az elsősorban nem önmaga építésére adatik. Kénytelen a maga lelki előmenetele érdekében társa segítségére támaszkodni, miközben ő mások felüdülését munkálja. Boldog, aki adhat és kész elfogadni is.

Január 28. csütörtök **Ézs 44,21**

„...mert az én szolgám vagy te, én alkottalak téged, én szolgám vagy, Izráel! Nem feledlek el.” (21)

Örök időkre szól a fenti isteni ígélet. Izrael szerepe nem járt le, nem szorítható háttérbe, nem mellőzhető, és ami még fontosabb: az elhívó Isten soha nem feledkezik meg róla. Imádkozunk-e buzgón a választott nép sorsáért, megújulásáért és megerősödéséért? Vagy azok között találtunk ítéletes módon, akik nem szégyellik bántani, szidni, kárhozatni Isten szeme fényét? Vigyázz, Isten nemcsak népét nem felejtí, hanem a rajta esett sérelmeket sem. Bizony mennyivel különb lenne, ha szembenállás helyett a befogadottak áldott közösségét gyarapítanád.

Január 29. péntek **Péld 20,12**

„A halló fület és a látó szemet, az Úr teremtette egyaránt mindkettőt.” (12)

Talán úgy is fordíthatnánk ezt az Igét, hogy Isten a fülünket hallóvá, a szemünket pedig látóvá teremtette. Ha hallván mégsem hallunk, és látván nem látunk, ez nem érintett szerveink fizikai megbetegedését mutatja, hanem azt a torzulást, melyből megint csak Isten kegyelméből válhatunk újra „egészséges” emberré. Az Úr az, aki meggyógyíthatja vak és süket lelki érzékszerveinket is, hogy értsük akarátát és készek legyünk azt meg is valósítani.

Január 30. szombat **Hós 13,5**

„Én ismertelek téged a pusztában, az eltikkadt földön.” (5)

A pusztában, a katasztrofális állapotában nem akarta senki „ismerni” Isten népét. Nem vállaltak vele közösséget a környező nemzetek, nem kereskedtek velük, még pénzért sem adtak vizet számukra, sőt megtámadták őket. Csak az Úr állt ki értük és volt velük mindvégig hűségesen. Örök kérdés, hogy a pusztán túl a jólétben (amikor nem ritkán a korábban közönyös vagy ellenséges erők immár partnerré váltak) miért nem akarja valaki ismerni hűséges Istenét.

Január 31. vasárnap **Zsid 11,3**

„Hit által értjük meg, hogy a világ Isten beszéde által teremtett, hogy a mi látható, a láthatatlamból állott elő.” (3)

Isten beszéde nem látható anyag. Ige. De ami e világban „kézzelfogható”, az éppen ez által az isteni kinyilatkoztatás által lett tárgyi valósággá. Hit által megérteni valamit más, mint a láthatókból következ-

tetni az előzményekre. Hit által (nagy isteni ajándék ez!) juthatunk közelebb a valóság forrásához. Kezdjük el a hit eszközeivel megérteni világunkat. - ig -

HÍREK, IMATÁRGYAK

Szervezeti Szabályzatunknak megfelelően az Iványi Tibor elnök temetését követő első munkanapon (november 30-án) déli 12 órától rendkívüli közgyűlés ülésezett Budapesten, melynek tagjai Iványi Gábor eddigi alelnököt választották meg elnöknek.

*

Koszorúmegváltás címén 500 000 Ft körüli összeg gyűlt össze, amit jelzésünk szerint cipővásárlásra fordítottunk szegény tanulóink számára.

*

Idén dec. 2-12-ig gyűjthetett adományt az Oltalom Karitatív Egyesület a budapesti Vörösmarty téri karácsonyi vásáron. Teát, zsíros kenyeret, mézeskalácsot, ellátottaink által készített tárgyakat kaphattak a hozzánk látogatók az általuk eldöntött összegű adomány fejében. 10 nap alatt közel 420 ezer forintot gyűjtöttünk – ebben (a sok külföldi látogatónak köszönhetően) némi euró és dán korona is található. Köszönjük mindenkinek a segítő közreműködését!

*

December 16-án Gemzse községben „cipős doboz” akciónkat megvalósítva tagintézményünk (óvoda és általános iskola) összes gyermekét megajándékoztuk. A 37 óvodás és 82 iskolás először hitetlenkedve szemlélte az iskolában felállított karácsonyfa köré elhelyezett díszes dobozokat, de annál nagyobb volt az örömük, amikor az ünnepség végén átvehették a névre szóló ajándékokat, amelyeknek elkészítéséhez ezúton szeretném megköszönni a felajánlásokat és adományokat.

Iklódy Angi

TARTALOM

A másság művészete	1.
Krisztus elhívott követének <i>A. von Bergen</i>	2.
Búcsúszavak <i>Iványi Tibor temetése</i>	4.
Wladyslaw Szpilman	7.
Még egy perc	9.
Hírek, imatárgyak	12.

Megjelenik havonként

Kiadja a

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség

H-1086 Budapest, Dankó utca 11.

Telefon/telefax: (06-1) 577-0515/577-0514

ISSN 1216 7223

www.metegyhaz.hu met_bp@uze.net

Technikai számunk: 0444

Bankszámlaszám:

OTP Bank Rt. 11708001-20520380

Készíti a szerkesztő bizottság

Szerkesztésért és kiadásért felel: Iványi Gábor

Éves előfizetési díj 960 Ft. Egyes példányszám ára 80 Ft. Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkészi hivatalaiban.